

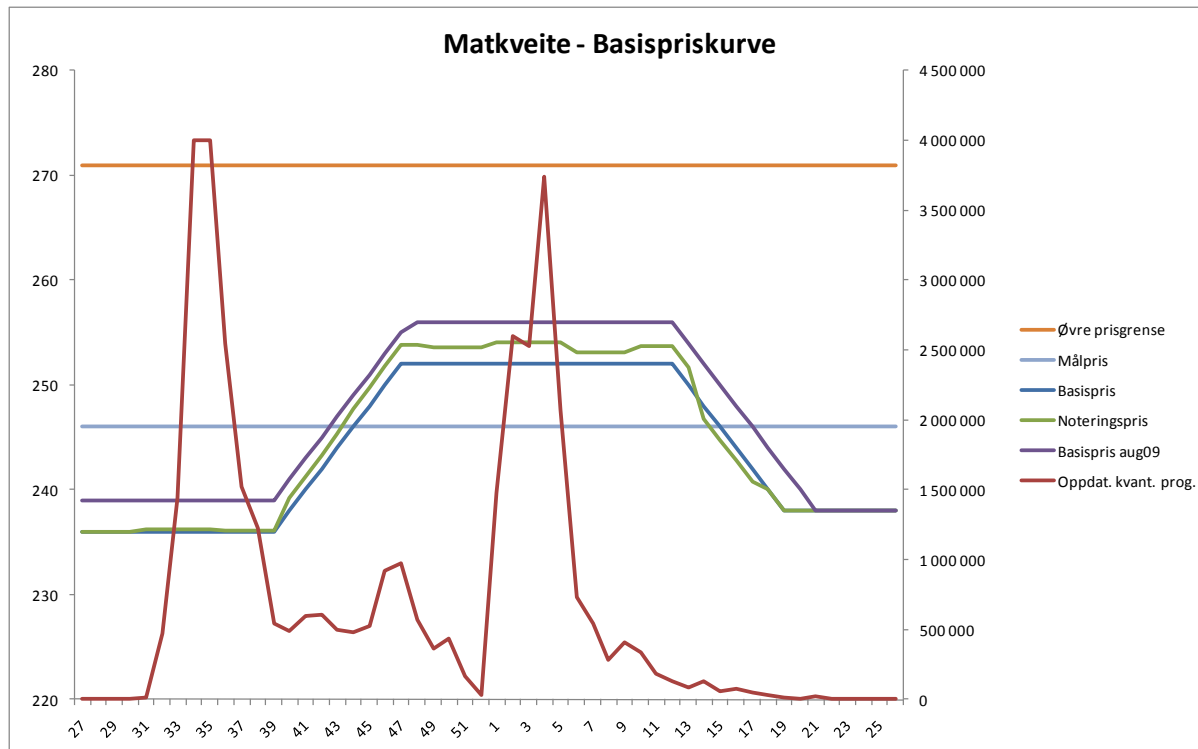
Fagdag korn
Holstad 21.03.12

Øivind Juel, FKA

KORNPRISER GJENNOM SESONGEN

- FKA er en del av markedsreguleringsystemet (NFK markedsregulator)
- Mange prisbegreper: målpris, basispris, kystpris, noteringspris
- Noteringspris x volum summert for alle uker skal i snitt gi målpris gjennom sesongen. Overnotering > 0,5 øre/kg gir styringspris (= trekk) neste sesong.
- Filosofi: det skal lønne seg å lagre korn på gården for å avlaste mottaksapparatet i innhøstingssesongen. D.v.s. lav pris i sesongen og høyeste pris på vinteren.
- Gode avlings- og mottaksprognoser viktig for fastsetting av priskurven.
NB: Det lages pris **prognoser** som normalt må endres minst en gang pr. sesong.
- Priskurver har erstattet termintilleggene. Største tillatte avvik fra målpris er 10%

Typisk priskurve:

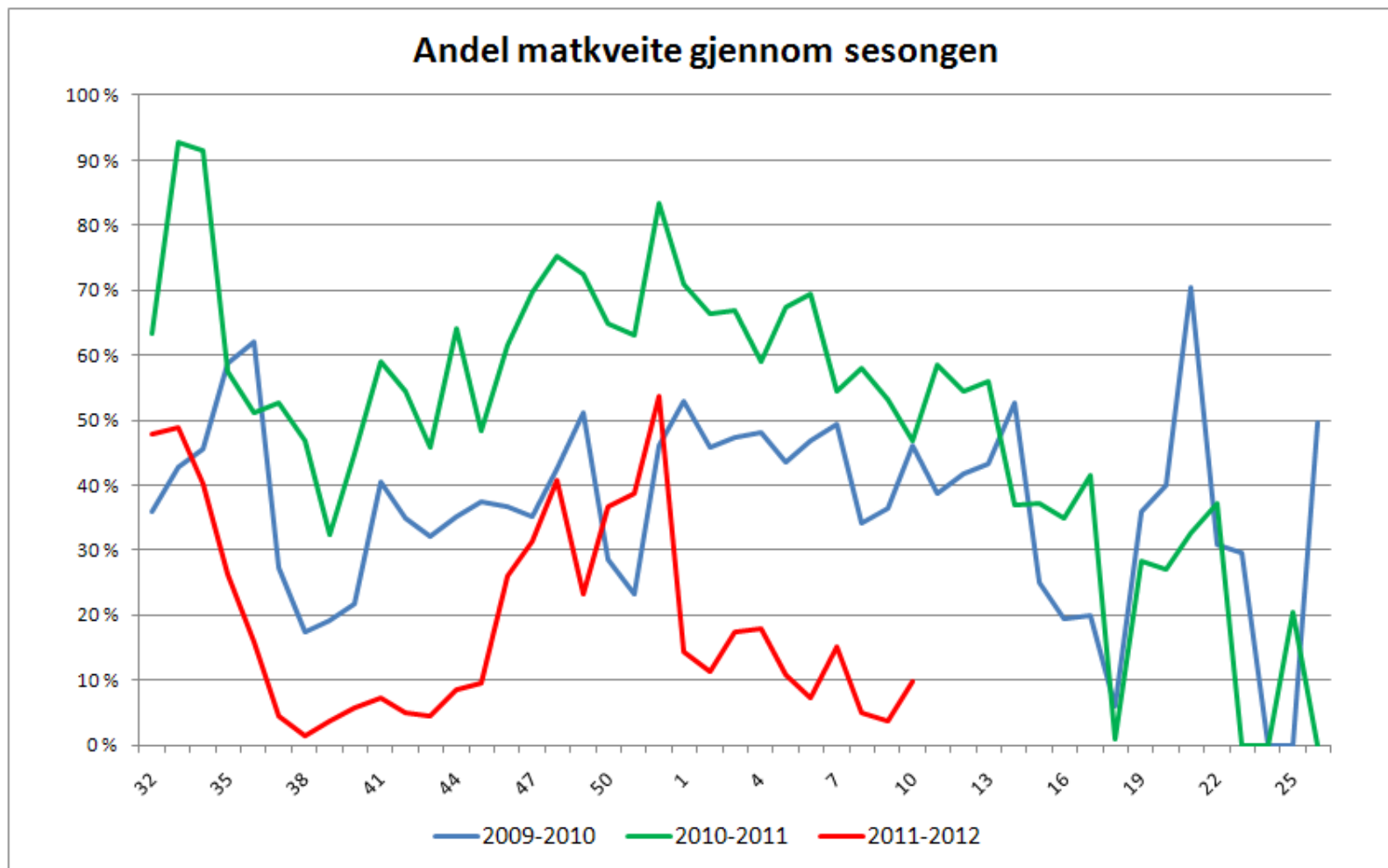

EKSEMPEL PÅ VANSKELIG/UHELDIG TILFELLE: MATHVETE DENNE SESONGEN

		2010/2011	Prognoser 2011/2012			
			15. august	22. september	21. november	9. mars
Hvete	Mat	184 791	230 000	34 000	31 000	41 200
	Fôr	127 458	90 000	251 000	234 000	228 800
	Total	312 249	320 000	285 000	265 000	270 000
Rug	Mat	16 182	17 000	6 000	5 000	4 800
	Fôr	17 585	7 000	13 000	11 000	11 700
	Total	33 767	24 000	19 000	16 000	16 500
	Bygg	512 424	550 000	491 000	460 000	465 000
	Havre	287 128	277 000	212 000	220 000	220 000
	Sum korn	1 145 568	1 171 000	1 007 000	961 000	971 500
	Erter	6 445	7 000	5 000	2 000	2 200
	Oljefrø	10 165	10 000	8 000	8 000	8 500

- 15. august: Avling +2,4 prosent
  - Matandel hvete som ti års median: 72 prosent
- 22. september: Avling -11,9 prosent
  - Matandel hvete: 12 prosent
  - Årsak: Regn og varme!

Svært variabel kvalitet gjennom sesongen:

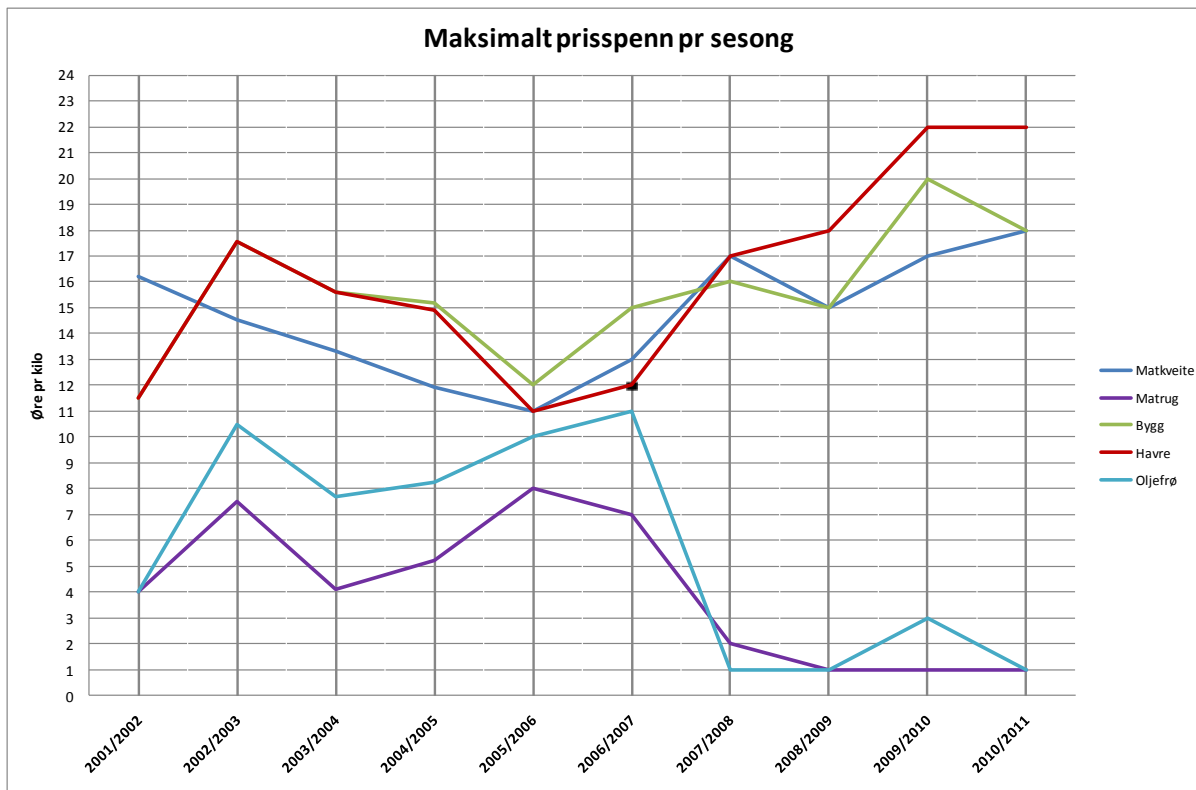
VURDERINGER GJENNOM SESONGEN:

- Ekstraordinært tidlig vurdering av basispris mathvete ut fra forventet prisavvik på – 5 øre fra målpris
- Hevet raskt prisen til toppnivå 9 øre over augustprognose. Iverksatt fra 3. okt. Ga fortsatt en liten undernotering (teoretisk) på 0,3 øre.
- Novemberprognosen tilsa at prisøkningen 3. okt. var for sterk. Reduserte 9. des. med effekt fra 1. januar.
- Reduserte 19. januar med effekt fra 30. januar.
- Reduserte 29. februar med effekt fra 12. mars.

EVALUERING:

- Dersom prisen hadde blitt holdt uendret fra august, ville vi fått undernotering på 0,8 øre (prognose medio mars).
- Det ville vært tilstrekkelig å heve prisen 2 øre i høyprisperioden.

Differanser mellom høyeste og laveste pris i sesongen:

Eksempel på prisuttak: sesongen 2010/2011 ca. 1. juni

Rapport om prisuttak i forhold til målpris				
	Mål-/styr.pris avtaleåret [øre/kg]	Prisuttak pr. uke 20/11 [øre/kg]	Forventet prisuttak avtaleåret [øre/kg]	Forventet avvik prisuttak - målpris [øre/kg]
Hvete	246	246,28	246,22	0,22
Rug	232	231,87	231,78	-0,22
Bygg	213	212,75	212,73	-0,27
Havre	193	192,96	192,95	-0,05
Oljefrø	487	487,03	487,02	0,02

Prisrelasjoner som grunnlag for vurdering av tørke-/lagerinvestering:

Prisspenn i h.t. priskurven	+/- 20 øre (15-22 øre)
Leveringsavtaletillegg (kvantumsbasert)	2-5 «

Maks. tillegg ved leveranse på vinteren: ca. 25 øre (evt. tillegg for ekstra stort volum)

Mulig å tørke billigere enn kornhandlerne? (hensyntatt egen lønn, avskrivninger m.v.)

?: verdsetting av stressreduksjon og enklere logistikk ved å kunne legge inn korn på egen tørke/silo framfor transport til silo og mulig ventetid i travleste sesongen?

25 øre/kg (=250 kr/tonn) utgjør kr 25 000 pr. 100t/år til dekning av kostnader

NB: Leielagring er en gunstig ordning: levering rett fra jordet og pris i uke 4 med fradrag av lagerleie (p.t. 7 øre/kg)

Øvrige forhold:

Personlig økonomi, tidshorisont, etterkommere, alternativ pris på eget arbeid, leieavtaler, treske- og transportløsninger, etc., etc.

OPPSUMMERING:

- Store kooperative anlegg antagelig samfunnsøkonomisk mest gunstige
- I praksis må det på kort sikt være en fornuftig arbeidsdeling mellom fellesanlegg (type FKA) og produsentene (35-40% lagres hos produsent i dag)
- Bedriftsøkonomiske vurderinger hos den enkelte produsent vil avhenge av mange forhold
- Hva vil framtida bringe?